

Lieksan kaupungin lausunto malminetsintälupahakemuksesta ML2024:0074

Kaupunginhallitus 24.03.2025 § 103
143/11.01.00.05/2025

Valmistelija

Ympäristönsuojelusihteeri

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) pyytää kaivoslain (10.6.2011/621) 37 §:n nojalla lausuntoa Lieksan kaupungin alueelle kohdistuvasta malminetsintälupahakemuksesta. Lupahakemuksen hakija on Finland Gold Resources S.a.r.l. Alueen koko on 530,23 ha. Alue sijaitsee Lieksan Tainiovaarassa. Alueella on voimassa Pohjois-Karjalan maakuntakaava 2040, 1. vaihe. Alueella ei ole voimassa olevaa oikeusvaikutteista yleis- tai asemakaavaa.

Malminetsintälupa-alueeseen kuuluu avolouhos, josta Outokumpu Oy on louhinut vuonna 1989 20 000 tn nikkelimalmia koerikastettavaksi. Malmin koerikastus tehtiin tuolloin muualla. Lähimmälle luonnonsuojelualueelle on matkaa vähintään 500 metriä. Alueella saattaa esiintyä luonnonsuojelulain 65 §:ssä tiukasti suojeltuja serpentiniittikallioita tai -kivikoita. Alueella on lisäksi muutamia pienialaisia metsälakikohteita, jotka on suojeltu erityisen arvokkaina elinympäristöinä. Alueella ei ole luonnonsuojelu- tai pohjavesialueita. Lähin pohjavesialue sijaitsee yli 3,5 km:n etäisyydellä.

Malminetsintä ajoittuisi neljälle eri vuodelle. Kahtena ensimmäisenä lupavuonna tehtäisiin sekä sähkömagneettisia että magneettisia mittauksia maastossa. Sähkömagneettiset mittaukset kestäisivät noin kuukauden ja magneettiset mittaukset 4-6 viikkoa. Mittauksia voitaisiin tarvittaessa tehdä myös droonilla. Näiden mittausten perusteella laadittaisiin suunnitelmat tuleville tutkimusojille ja -montuille sekä lisäksi tehtäisiin syväkairausohjelma.

Kahtena ensimmäisenä vuonna tehtäisiin myös kallioperäkartoitus alueella maastossa jalkaisin liikkuen. Kallioperästä kerättäisiin näytteitä vasaroimalla sekä kivisahalla. Tällä kartoituksella selvitetäisiin alueella esiintyvät kivilajit sekä kallioperän rakenne.

Lupavuosina 3 ja 4 on alueella suunniteltu tehtäväksi 10 kpl syväkairareikiä. Suunnitelman mukaan kairaukset tehtäisiin sulan maan aikana. Kairaukset aloitettaisiin alueen eteläosasta. Syväkairauslaitteisto on teloilla kulkeva yksikkö, lisäksi käytettäisiin mönkijää tavarankuljetukseen. Töiden kestoajan arvioidaan olevan noin neljä viikkoa. Seuraavat kairaukset tehtäisiin alueen pohjoisemmalla osalla samalla kalustolla. Pohjoisosan kairausten on suunniteltu kestävän 6-8 viikkoa.

Neljäntenä lupavuonna hakija aikoo tehdä kertyneen aineiston ja niistä saatujen tulosten perusteella kokonaisarvion, jonka perusteella laadittaisiin tutkimusraportti tai haetaan etsintäluvalle jatkoaikaa.

Lupahakemusalueella sijaitsee entinen avolouhos, aidattu louhoslampi sekä lammen ympäristössä sivukivikasoja. Louhoksen länsipuolella voi olla uhanalaisten tai harvinaisten lajien elinympäristöjä. Yhtiö mainitsee varmistavansa, ettei se maastotöissään vahingoittaisi ko. kohteita.

Liitteenä toimitetun kaivannaisjätesuunnitelman sekä hakemuksessa arvioitujen ympäristövaikutusten perusteella yhtiö on arvioinut, ettei sen

suunnitelmien toteutumisesta aiheutuisi vähäistä suurempia puustovaurioita tai muita pysyviä vahinkoja. Alueella sijaitsee jo olemassa olevia ajouria sekä tiheä metsäautotieverkosto, joita voitaisiin hyödyntää kalustoja liikuttaessa. Vahinkojen minimoimiseksi kulkureitit selvitettäisiin etukäteen yhteistyössä maanomistajien kanssa.

Eri työkokonaisuuksien valmistuttua syntyneet vahingot arvioitaisiin etukäteen sovitun mukaisesti käyttämällä tarvittaessa puolueetonta asiantuntijaa. Mahdolliset vahingot korvattaisiin täysimääräisesti mukaanlukien kasvavan taimikon odotusarvo.

Kartoituksen ja palanäytteenoton yhteydessä jouduttaisiin poistamaan kalliota peittävää kunttaa. Kunta pyrittäisiin palauttamaan paikoilleen mahdollisuuksien mukaan. Kaivinkoneella tehty kuopat ja kaivannot peitettäisiin. Mikäli joitain kaivantoja täytyisi jättää joksikin aikaa peittämättä, ne aidattaisiin ja merkittäisiin selvästi maastoon.

Etsintätyöstä koituisi lyhytkestoista meluhaittaa ja ajoittaista liikennettä. Sulan maan aikana tehtävät etsintätyöt tehtäisiin vasta lintujen pesinnän jälkeen. Hakija aikoo selvittää alueen petolintutilanteen sekä mahdolliset suojelukohteet ja luontokohteet sekä pienvesistöjä ja ranta-alueita koskevat viranomaismääräykset.

Yhtiön suunnitelmana on järjestää paikallistahoille sekä muille kiinnostuneille keskustelu- ja tiedotustilaisuus viimeistään silloin, kun lupahakemus on etenemässä kuulemisvaiheeseen. Lisäksi yhtiö aikoo tiedottaa aktiivisesti malminetsintätyön etenemisestä ja siihen liittyvistä suunnitelmista. Yhtiö aikoo myös tiedottaa paikallislehdissä etukäteen töiden aloittamisesta sekä kulloisenkin työvaiheen kestosta. Samoin lähinaapureita ja maanomistajia aiotaan tiedottaa etsintätyön etenemisestä.

Kyseessä on siis lupahakemus malminetsintää ja alueen malmivarojen kartoitusta koskien. Meneteltäessä yhtiön suunnitelmien mukaisesti varsinaisesta malminetsintätyöstä ei aiheutuisi vähäistä suurempia vaikutuksia alueen ympäristölle tai luonnolle, pohjavesille, vesistöille, maaperälle, ympäröivälle luonnolle tai alueen asukkaille.

Mikäli harvinaisia tai uhanalaisia luontotyyppisiä, kuten serpentiniittisillä avokallioilla esiintyviä inventoimattomia eliöesiintymiä, löytyisi tutkimusten yhteydessä, löydöksistä on oltava heti yhteydessä alueen ELY-keskukseen. Erityisen tärkeää on myös tutkimuksista ja niiden ajankohdista tehtävä ajantasainen tiedottaminen sekä maanomistajien ja lähikiinteistöjen asukkaiden kuuleminen ja heidän pitämisenä ajantasalla tutkimusvaiheista ja niiden toteutuksesta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus päättää antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ja puoltaa Finland Gold Resources S.a.r.l:n malminetsintälupahakemusta Lieksan Tainiovaarassa.
Päätös	Kaupunginhallitus päätti antaa esittelytekstin mukaisen lausunnon ja puoltaa Finland Gold Resources S.a.r.l:n malminetsintälupahakemusta Lieksan Tainiovaarassa.
Lisätietoja	Ympäristönsuojelusihteeri Ritva Majoinen, p. 040 1044 795, sähköposti ritva.majoinen(at)lieksa.fi

